

MERKEZİ KAYIT KURULUŞU

CİRO ENDEKSİ KURALLARI

MERKEZİ KAYIT
İSTANBUL

İÇİNDEKİLER

1. AMAÇ	3
2. TANIMLAR	3
3. GENEL KURALLAR	4
3.1. Hesaplanan Endeksler	4
3.2. Kapsam	4
3.3. Endeksin Hesaplanma ve Yayınlanma Periyodu	4
3.4. Baz Dönem ve Başlangıç Değeri	4
4. HESAPLAMA YÖNTEMİ VE SÜREKLİLİĞİN SAĞLANMASI	5
4.1. Endeks Hesaplama Yöntem ve Kuralları	5
4.2. Endeks Hesaplama Formülü	7
4.3. Endeksin Sürekliliğın Sağlanması	8
4.4. Ciro Endeksi Hesaplama Örneđi	9
5. ENDEKSİN TAKİP VE YÖNETİMİ	10

1. AMAÇ

MKK Ciro Endeksi, payları Borsa İstanbul A.Ş.'de (BIST) işlem gören mali kuruluşlar dışındaki şirketlerin toplam hasılatlarındaki nominal değişimi ölçmek amacıyla oluşturulmuştur.

2. TANIMLAR

Alt Sektör: Sınai, Hizmetler ve Teknoloji olarak üç alt sektörü,

Baz Dönem: 2016 yıl sonunu,

Ciro: Şirketlerin Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) düzenlemeleri kapsamında düzenledikleri "Kâr veya Zarar Tablosu"nda yer alan hasılat kalemini,

KAP: Sermaye piyasası ve Borsa mevzuatı uyarınca kamuya açıklanması gerekli bildirimlerin elektronik imzalı olarak iletildiği ve kamuya duyurulduğu elektronik sistem olan Kamuyu Aydınlatma Platformu'nu,

ifade eder.

3. GENEL KURALLAR

3.1. Hesaplanan Endeksler

Ana endeks ve 3 adet alt sektör endeksi olmak üzere toplam 4 adet ciro endeksi hesaplanır.

3.2. Kapsam

BIST Pay Piyasasında işlem gören şirketler pazar ayırımı yapılmaksızın endeks kapsamındadır.

Aşağıdaki şirketler kapsam dışındadır:

- KAP'ta "Mali Kuruluşlar" sektöründe yer alan, "Holdingler ve Yatırım Şirketleri" dışındaki tüm şirketler (Bankalar, sigorta şirketleri, finansal kiralama ve faktoring şirketleri, aracı kurumlar, yatırım ortaklıkları, gayrimenkul yatırım ortaklıkları, girişim sermayesi yatırım ortaklıkları)
- Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri kapsamında yabancı sermaye piyasası aracı ihracçısı statüsünde olan şirketler,
- Özel hesap dönemine sahip şirketler,

Holding şirketlerinin "Finans Sektörü Faaliyetleri Hasılatı" hesaplamalarda dikkate alınmaz.

3.3. Endeksin Hesaplanma ve Yayınlanma Periyodu

Endeksler; 3, 6, 9 ve 12 aylık dönemlere ilişkin olarak, yılda dört defa hesaplanır ve SPK'nın "Finansal Raporlama" Tebliği kapsamında, ilgili dönem konsolide finansal raporların KAP'ta son yayınlanma tarihini takip eden 10. işgünü yayınlanır.

3.4. Baz Dönem ve Başlangıç Değeri

Endekslerin baz dönemi 2016 yıl sonu¹, baz değeri 2016 yıl sonu hasılatlar toplamı, başlangıç değeri 100'dür.

¹ KAP sisteminde, Genişletilebilir İşletme Raporlama Dili (XBRL) formatında analiz edilebilir veri toplanmasına Haziran 2016'dan itibaren başlandığı için endeksin başlangıç dönemi 2016 yıl sonu olarak belirlenmiştir.

4. HESAPLAMA YÖNTEMİ VE SÜREKLİLİĞİN SAĞLANMASI

4.1. Endeks Hesaplama Yöntem ve Kuralları

Ana endeks ve alt sektör endeksleri nominal olarak hesaplanır ve endeks değerleri, bunların bir önceki yıl ve bir önceki dönem değişim oranları ile birlikte ilan edilir.

- **Endeksin hesaplanması:** Her çeyrek dönem için, ilgili çeyrek dönemden geriye doğru son bir yıllık hasılat tutarları toplamı, baz dönem düzeltilmiş hasılat tutarları toplamına bölünüp 100 ile çarpılır. Her çeyrek dönem son bir yıllık hasılat tutarları (Yıllıklandırılmış Dönem Hasılatları), yıllık hasılat tutarına cari çeyrek dönem hasılatının eklenmesi, önceki çeyrek dönem hasılatının çıkarılması ile hesaplanır. Yıl sonu için hesaplanan endekste, yıl sonu hasılat tutarları ilave bir işlem yapılmadan doğrudan kullanılır.
- **Bir önceki yılın aynı dönemine ilişkin değişim:** Hesaplanan endeksin bir önceki yılın aynı dönemine ilişkin endekse göre yüzde değişimini ifade eder.
- **Bir önceki döneme ilişkin değişim:** Hesaplanan endeksin, bir önceki çeyrek döneme ilişkin endekse göre yüzde değişimini ifade eder.

Endeks hesaplamasında sadece KAP'ta açıklanan, Sermaye Piyasası Kurulu'nun finansal raporlamaya ilişkin esaslar tebliğine göre düzenlenmiş finansal tablolardaki hasılat tutarları kullanılır. İzahname, fiyat tespit raporu gibi dokümanlarda yer alan hasılatlar, cari dönem açıklanırken önceki döneme ilişkin yapılan bildirimler, beyanname eki gelir tablosunda yer alan hasılatlar dikkate alınmaz.

Payları yeni işlem görmeye başlayan bir şirketin hasılat tutarları, son bir yıllık dönem tutarlarının kesintisiz bir şekilde hesaplanabildiği ilk döneme kadar hesaplamalarda dikkate alınmaz.

Pay piyasasında yeni işlem görmeye başlayan bir şirketin, pay dışındaki sermaye piyasası araçlarının diğer pazar/piyasalarda işlem görmesi nedeniyle KAP'ta yayınlamış olduğu finansal tablolarındaki hasılatlar dikkate alınmaz.

BIST tarafından pay piyasasında işlem görmekten sürekli men edilen bir şirket endeks kapsamından çıkarılır, şirketin farklı pazar/piyasalarda işlem gören menkul kıymeti olması nedeniyle KAP'ta yayınlamaya devam ettiği finansal tablolar endeks hesabında dikkate alınmaz.

Endeksin hesaplanmasında, hesaplama tarihi itibarıyla KAP'ta kamuya açıklanmış finansal raporlardaki cari dönem hasılat tutarları kullanılır. Hesaplanma tarihine kadar cari dönem

hasılatlarında yapılan düzeltmeler dikkate alınır, ancak endeksin ilanından sonra yapılan düzeltmelere ilişkin geriye dönük yeni bir hesaplama yapılmaz.

Ek süre alınması, finansal raporun geç açıklanması gibi sebeplerle endeks hesaplandıktan sonra açıklanan hasılat tutarlarına ilişkin geriye doğru bir düzeltme yapılmaz. Ancak bu hasılat tutarları sonraki dönemlerde son bir yıllık dönem hasılatı hesabında kullanılır.

Hem konsolide, hem konsolide olmayan finansal rapor düzenleyen şirketlerde konsolide finansal tablo dikkate alınır.

3 ve 9 aylık ara dönem finansal rapor düzenlenmeyen bir pazardan, yılda 4 dönem finansal rapor ilan edilmesi gereken bir pazara geçiş yapıldığında, yeni pazarda işlem görüyorken, 3 ve 9 aylık ara dönemlerde şirketin son bir yıllık hasılatının hesaplanabilmesini teminen, bu dönemlere ilişkin gönderilen finansal tablodaki önceki dönem bilgileri de kullanılır.

Endeksler virgülden sonra iki hane olarak hesaplanır ve ilan edilir.

4.2. Endeks Hesaplama Formülü

$$\text{Endeks}_{(t,k)} = \left(\frac{\sum_{i=1}^n \text{YDH}_{(i,t,k)}}{\text{DBD}_{(t,k)}} \right) * 100$$

$$\text{YDH}_{i,t,k} = \text{Hasılat}_{(i,(t-1),4)} - \text{Hasılat}_{(i,(t-1),k)} + \text{Hasılat}_{(i,t,k)}$$

t: Endeks hesaplamasının yapıldığı dönemin ait olduğu yıl

k: Finansal rapor dönemleri, 1. Çeyrek için 1, 2. Çeyrek için 2, 3. Çeyrek için 3, yıllık için 4

n: Endeks hesabında yer alan şirket sayısı

YDH: Yıllıklandırılmış Dönem Hasılatı

DBD: Düzeltilmiş Baz Değer

Baz Değer: 2016 yıl sonu hasılatlarının toplamı

4.3. Endeksin Sürekliliğın Sağlanması

Hesaplama yapılan dönem ile karşılaştırma yapılan dönem arasında, hesaplama dahil edilen şirketler açısından fark varsa,

- önceki dönemde hesaplama dahil olmayan ancak hesaplama yapılan dönemde dahil olan,
- önceki dönemde hesaplama dahil olan ancak hesaplama yapılan dönemde dahil olmayan

şirketlerin hasılatlarının toplam dönem hasılatına pozitif/negatif etkisi baz değeri düzeltilerek giderilir, bu şekilde endeksin sürekliliği sağlanır.

Birleşme devralmalarda herhangi bir düzeltme yapılmaz. Bu kapsamda birleşen şirketlerin iştirak ilişkisi ihmal edilir. Devrolan ve devralan şirketler farklı sektörlerde ise devrolan şirketin yer aldığı alt sektör endeksinde düzeltme yapılır.

Düzeltilmiş Baz Değeri Hesaplama Formülü:

k=1 ise

$$DBD_{(t,k)} = DBD_{(t-1,4)} * \left(\frac{\sum_{i=1}^n YDH_{(i,t,k)}}{\sum_{i=1}^n YDH_{(i,t,k)} - \sum_{i=1}^r YDH_{(i,t,k)}} \right) * \left(\frac{\sum_{i=1}^n YDH_{(i,(t-1),4)} - \sum_{i=1}^s YDH_{(i,(t-1),4)}}{\sum_{i=1}^n YDH_{(i,(t-1),4)}} \right)$$

k=2,3,4 ise;

$$DBD_{(t,k)} = DBD_{(t,(k-1))} * \left(\frac{\sum_{i=1}^n YDH_{(i,t,k)}}{\sum_{i=1}^n YDH_{(i,t,k)} - \sum_{i=1}^r YDH_{(i,t,k)}} \right) * \left(\frac{\sum_{i=1}^n YDH_{(i,t,(k-1))} - \sum_{i=1}^s YDH_{(i,t,(k-1))}}{\sum_{i=1}^n YDH_{(i,t,(k-1))}} \right)$$

t: Endeks hesaplamasının yapıldığı dönemin ait olduğu yıl

k: Finansal rapor dönemleri, 1. Çeyrek için 1, 2. Çeyrek için 2, 3. Çeyrek için 3, yıllık için 4

r: Endeks hesabına yeni alınan şirket sayısı

s: Endeks hesabından çıkarılan şirket sayısı

DBD: Düzeltilmiş baz değeri

YDH: Yıllıklandırılmış Dönem Hasılatı

4.4. Ciro Endeksi Hesaplama Örneđi

Şirketler/Dönem Sonu YDH (Milyon TL)	2016/4	2017/1	2017/2	2017/3
Hadise	Baz dönem	YDH'lar baz döneme göre %10 arttı	YDH'lar baz döneme göre %5 azaldı. G şirketi işlem görmeye başladı	YDH'lar baz döneme göre %20 arttı. A şirketinin sırası kapatıldı.
A	500,00	550,00	475,00	
B	600,00	660,00	570,00	720,00
C	1.000,00	1.100,00	950,00	1.200,00
D	250,00	275,00	237,50	300,00
E	400,00	440,00	380,00	480,00
F	100,00	110,00	95,00	120,00
G			1.000	1.263,16
TOPLAM	2.850,00	3.135,00	3.707,50	4.083,16
Hesaplamaya Dahil Şirket Sayısı	6	6	7	6
Düzeltilmiş Baz Değer	2.850,00	2.850,00	3.902,63	3.402,63
ENDEKS	100,00	110,00	95,00	120,00

2017/1:

$$\text{Endeks}_{(2017,1)} = \left(\frac{\sum_{i=1}^6 \text{YDH}_{(i,2017,1)}}{\text{DBD}_{(2017,1)}} \right) * 100$$

$$\text{Endeks}_{(2017,1)} = \left(\frac{3.135,00}{2.850,00} \right) * 100 = 110,00$$

2017/2:

$$\text{DBD}_{(2017,2)} = \text{DBD}_{(2017,1)} * \left(\frac{\sum_{i=1}^7 \text{YDH}_{(i,2017,2)}}{\sum_{i=1}^7 \text{YDH}_{(i,2017,2)} - \sum_{i=1}^1 \text{YDH}_{(i,2017,2)}} \right)$$

$$\text{DBD}_{(2017,2)} = 2.850 * \left(\frac{3.707,50}{3.707,50 - 1.000,00} \right) = 3.902,63$$

$$\text{Endeks}_{(2017,2)} = \left(\frac{\sum_{i=1}^7 \text{YDH}_{(i,2017,2)}}{\text{DBD}_{(2017,2)}} \right) * 100$$

$$\text{Endeks}_{(2017,2)} = \left(\frac{3.707,50}{3.902,63} \right) * 100 = 95,00$$

2017/3:

$$\text{DBD}_{(2017,3)} = \text{DBD}_{(2017,2)} * \left(\frac{\sum_{i=1}^7 \text{YDH}_{(i,2017,2)} - \sum_{i=1}^1 \text{YDH}_{(i,2017,2)}}{\sum_{i=1}^7 \text{YDH}_{(i,2017,2)}} \right)$$

$$\text{DBD}_{(2017,3)} = 3.902,63 * \left(\frac{3.707,50 - 475,00}{3.707,50} \right) = 3.402,63$$

$$\text{Endeks}_{(2017,3)} = \left(\frac{\sum_{i=1}^7 \text{YDH}_{(i,2017,3)}}{\text{DBD}_{(2017,3)}} \right) * 100$$

$$\text{Endeks}_{(2017,3)} = \left(\frac{4.083,16}{3.402,63} \right) * 100 = 120,00$$

5. ENDEKSİN TAKİP VE YÖNETİMİ

Endekslerin hesaplanması ve sürekliliğinin sağlanmasına yönelik işlemler KAP'ı işleten Direktörlük tarafından yürütülür.

MKK Ciro Endeksi Kuralları kapsamında düzenlenmemiş her konuda yapılacak uygulama Merkezi Kayıt Kuruluşu Genel Müdürlüğü tarafından belirlenir.

***MKK Ciro Endeksine ilişkin her türlü sorunuz için
kapdestek@mkk.com.tr adresinden Direktörlüğümüz ile irtibata
geçebilirsiniz.***